

Na de blijdschap op de top kwam alsnog de dood

Reportage | Eerste Nederlanders bedwingen 8068 meter hoge berg in Pakistaanse Himalaya en zien daarna maat verongelukken

Klimmen boven achtduizend meter wordt nooit gewoon, zeggen de alpinisten Katja Staartjes en Henk Wesselius. Zondag betaalden ze de tol van het Himalaya-klimmen.

Van onze verslaggever
Toine Heijmans
AMSTERDAM

Het was een val zoals vele, een misstap uit onvoorzichtigheid of overmoed of blijdschap misschien – in elk geval ging een Spaanse klimmer dood en Katja Staartjes woonde zondag zijn begrafenis bij, in een sneeuwgraf, op 7400 meter hoogte op de immense Gasherbrum I. De Spanjaard, Katja Staartjes, Henk Wesselius en tien andere alpinisten hadden 's middags om vijf over twaalf juichend op de top gestaan na een gevecht tegen ijle lucht en heupdiepe sneeuw en in de afdaling kwam alsnog de dood.

'Die Spaanse klimmer liep ach-

ter me in diepe zachte sneeuw. Hij liep uit het spoor en rende naar beneden, ik dacht: dat is gevaarlijk', vertelt Staartjes dinsdag telefonisch vanuit het basiskamp in Pakistan, waar ze met echtgenoot Wesselius bijkomt van de klim. 'Hij gleed uit. Henk zag hem langsvliegen. Het lichaam lag een paar honderd meter lager op de route. Daar hebben een paar mensen een graf voor hem gemaakt.'

Het is de tol van het Himalaya-klimmen, weet Staartjes, die eerder als eerste Nederlandse vrouw op de Mount Everest stond en daar, ironisch genoeg ook op de terugweg, een Britse klimmaat verloor. Het drukt je weer op de feiten, zegt ze. 'Je voelt het. Op deze hoogte functioneer je niet goed. Je laat dingen uit je handen vallen. Je hebt evenwichtsstoornissen. Kokhals-neigingen. We vragen ons af of we er nog wel plezier in hebben. Die kou, het ijs op de tent. Waarom doen we dit?'

Ze weten waarom, en zouden het weer doen. Voor het eerst Nederlanders bovenop de Gasherbrum I, en dan meteen een echt-paar: na tien uur klimmen vanuit

kamp drie, na dagen wachten op goed weer, betraden Staartjes en echtgenoot Wesselius de top, 'uitgeput, maar we stonden daar samen. Dat is erg emotioneel'.

Gasherbrum I, in 1892 tot *Hidden Peak* gedoopt, is een gigant die zich, ondanks zijn hoogte van 8068 meter, schuilhoudt in het Pakistaanse Karakoram-gebied. De beklimming is een overwinning voor Staartjes en Wesselius. Ze hadden grote moeite sponsors te vinden voor hun expeditie. Het is ook een overwinning voor het Nederlandse alpinisme, dat steeds meer successen boekt.

Hoe een tweemansonderneming succes kan hebben: de tijd van grote, door enige nationale trots gedragen Nederlandse expeditie is ten einde. Klimmers, ook de beste klimmers, prefereren tegenwoordig zo goedkoop mogelijke expeditie, gedragen door kleine groepjes getrouwen. Dat maakt hen minder afhankelijk van ingewikkelde logistiek, hoge sponsorbijdragen en de keus voor bekende (maar voor alpinisten minder interessante) bergen als Mount Everest. Zo beklom een Neder-

Henk Wesselius (links) en Katja Staartjes afgelopen zondag op de top van de Gasherbrum I in de Himalaya, gefotografeerd door een mede-expeditielid.

lands team de fascinerende noordoostwand van de Thalay Sagar en bedwong een ander eendeloze *big walls* (enorme rotswanden) in Patagonië en Groenland. Dichtbij de Gasherbrum probeert nu een Nederlands team de *Broad Peak*, ook al een van de hoogste ter wereld.

Stonden op Mount Everest tot

nu toe ruim twaalfhonderd man, de top van Gasherbrum I, technisch gezien moeilijker, is sinds de eerste beklimming door Amerikanen in 1958 betreden door zo'n tweehonderd mensen. Een Nederlandse expeditie bleef in 1998 steken op 6800 meter.

'Een lekker gevoel, we zijn echt trots', zegt Staartjes. Ze is nog

wankel van de inspanningen: 'Twee dagen niet gegeten en nauwelijks gedronken, alles is leeg.' Zonder de samenwerking van dertien alpinisten uit verschillende expedities, zegt ze, was het nooit gelukt. Het plan om aansluitend ook de Gasherbrum II van 8035 meter te beklimmen, heeft het echtpaar laten varen vanwege de slechte weerberichten.

De dood van een van de dertien heeft met die beslissing niets te maken, ook al zagen ze het voor hun ogen gebeuren en heeft Wesselius een uur lang gedacht dat het zijn vrouw was die naar beneden viel. 'De Spanjaard', zegt Staartjes, 'droeg een zwarte broek en een rood donsjack, net als wij. Henk is doorgeslagen met afdalen, en kwam er pas bij het lichaam achter dat ik niet dood was. Henk was aardig over zijn toeren.'

'Nee hoor', zegt Henk, die naast haar staat in het basiskamp. 'Dat viel best mee.'

'In elk geval', zegt Staartjes, 'maakt het duidelijk dat klimmen boven de achtduizend meter nooit gewoon zal worden. Wat iedereen ook zegt.'